

KỊCH LỊCH SỬ

THỤC NỮ MÊ LINH ĐUỔI GIẶC BẮC PHƯƠNG

Lê Thiên

Trung Trắc (*bước ra lo lắng, buồn bã than thở, tuốt guơm mài mài trên tảng đá*): Đêm dài, ta ngồi.... (*Bài ca Đêm dài*)

Thi Sách (*ra*): Trung Trắc giai nhân hỡi, chẳng hay nàng có điều chi u ầu? Hay là... Thi Sách này đã làm gì buồn lòng giai nhân?

Trung Trắc: Hỡi phu quân, lòng tiện thiếp vẫn chưa hết ưu tư...

Thi Sách: Ưu tư? Vì duyên cớ nào?

Trung Trắc: Duyên cớ nào, tiện thiếp đã từng tỏ bày cùng phu quân! Lòng tiện thiếp chẳng bao giờ yên khi nghĩ tới dân, tới nước và tới... phu quân.

Thi Sách: Thi Sách này đã từng tâm sự với giai nhân: Đường đường là Chu Diên quận mục, thống lĩnh một phương, phẩm hàm chưa hẳn đã cao, song vinh hiển cũng chẳng tẻ! Dầu vậy lòng vẫn chưa yên! Vì chưa xứng bậc trượng phu. (*Nhấn mạnh*) **Dân**, dân ta; **nước**, nước ta. Dân là dân nước, nước là nước dân! Vậy mà... vậy mà (*than thở*) Mây sầu, gió thảm, Giao Chỉ điêu tàn gót chân giặc! Biển tui, non hòn, Lạc Hồng tan nát cõi lòng dân!

Trung Trắc: Đó là điều tiện thiếp cũng luôn trăn trở.

Thi Sách: Thi Sách biết thân phận mình và cũng từng tỉ tê với giai nhân: giàu sang phú quý để mà chi? Quyền cao chức trọng để làm gì? Trong khi ta cứ mãi vào luồn ra cúi, cái kiếp chủ nhà ra đũa ở đối với bọn giặc phương Bắc tham tàn. Dân ta mãi trần trọc thân trâu ngựa, đắm chìm trong đời rét cơ hàn! Ta đâu nở ngoảnh mặt với giang sơn! Ôi! Thà từ quan, lui về ẩn dật chốn điền viên, chẳng phải bận lòng hổ thẹn với non sông!

Trung Trắc: Phu quân ơi! Tiện thiếp vô cùng tâm đắc với nỗi lòng của phu quân. Là phận gái, việc hưng quốc tất kém xa phường nam tử, dầu vậy tiện nữ chẳng màn vinh hoa phú quý và dù máu đổ thịt rơi, quyết nguyện cùng phu quân đem mình phò cứu giang sơn, đưa đám lê dân ra khỏi chốn đọa đày.

Thi Sách: Quý hóa thay! Ôi thật quý hóa! Tuy nhiên, việc quốc gia là việc đại sự, ta chớ nên khinh suất, vội vàng mà hỏng việc lớn! (*Ngâm nghĩ một giây phút rồi tiếp*) Vả lại, tên Thái Thú Tô Định càng ngày càng tham lam vô độ, hung hăng dữ tợn, giết người vô tội không chút nương tay. Ta nên cẩn trọng cùng liệu phương tính kế...

Trung Trắc: Vâng! Ta sẽ tùy cơ tính kế. Nhưng:

Tấm lòng thành chẳng lẽ ngồi yên!

Còn trời, còn có giang san,

Trái con sấm sét mới gan anh hùng

Trước sau xin quyết một lòng,

Há cho giọt máu Lạc Hồng tuôn rơi!

Phản thiếp đã âm thầm kín đáo chiêu mộ nghĩa quân chống giặc... tiếp tay cùng tướng quân! Thiếp chỉ lo tướng quân có mệnh hệ gì...

(*Tiếng chiêng trống giục từng hồi hòa lẫn trong tiếng hò hét của lính Tàu*): Quan thái thú vi hành! Hãy rộng đường xa mã quan quân!

Thi Sách: Kia! Bọn thái thú Tô Định đến kia! Ta tạm ẩn mặt! (*Hai người vào. Tô Định*)

và quân Tàu xuất hiện).

Tô Định: Ta đây Tô Định, thừa Hán hoàng thiên lệnh, trấn thủ đất Nam Giao, lãnh chức Thái thú, ngang dọc một trời, quét sạch lũ dân ngu!
Các tướng sĩ! Nghe đây lệnh truyền: Hãy lòng sục khắp quận hạt ta trấn nhậm: Miền thượng du: tê giác, ngà voi. Cõi bình nguyên: trầm hương, mật ngọt. Dưới biển sâu: ngọc trai châu báu! Bắt phương dân gom hết về một mối để ta cống nạp cho thiên triều! Nghe tỏ chưa?

Quân sĩ: Dạ!

Một tướng Tàu: Dám tuân lệnh! (*đứng hô to*) Kíp kíp thi hành! Thông sức các doanh trại lập tức lên đường rảo khắp nẻo! Kẻ nào bất tuân, chém đầu!

Tô Định: Quân đâu!

Quân: Dạ!

Tô Định: Hãy đòi ngay Chu Diên quận mục Thi Sách diện kiến ta!

Quân: Tuân lệnh (*Ra đi*)

Tướng Tàu (*ra*): Cấp báo! Cấp báo!

Tô Định: Điều chi? Điều chi mau bày tỏ.

Tướng Tàu: Bẩm tướng công! Dân Giao Chỉ ương ngạnh quen đời! Bất tuân lệnh quân pháp! Trùng trị tên này thì tên khác lại nổi lên! Máu chúng đổ nhiều hơn ngọc ngà quân ta thu vén, song khó lòng lay chuyển được chúng!

Tô Định: Trị! Nghêm trị! Thẳng tay nghiêm trị, chớ dung tha!

Thi Sách (*ra*): Thân, Thi Sách, Chu Diên quận mục, xin phụng mạng tôn ý.

Tô Định: Ta nghe quan là người nhân tâm cảm phục, lại tỏ nghi sản vật cũng tương. Nay ta muốn quan cùng chung tay tận thu mọi thứ bảo vật Giao Châu về triều cống Hán vương. Quan làm nên công trạng, ta chẳng phụ ơn.

Thi sách: Dám bẩm quan! Dân Giao Chỉ man di thuần phác, biết gì đâu sản vật trân châu! Lên ngàn bị thú dữ vồ, xuống biển mất xác vì hà bá. Vả gần đây dân tình khốn đốn vì ngăn sông cấm chợ, vì quan lại hạch sách, đặt điều vu khống, giết hại dân lành. Tướng phủ xa cao, kêu van không thấu. Sách nhiều hà lạm từ đó mà gia tăng. Nay xin tướng công xét lại, cho chém đầu mấy tên cường bạo, thần dân yên lòng, bảo gì họ chẳng nghe.

Tô Định: Quan quận mục nói chí lý! Thôi, hãy cùng ta về chôn môn quân để nghị bàn ý ông cho cạn lẽ!

Thi Sách: Tuân lệnh.

Tướng Tàu (*kéo Tô Định ra riêng, nói nhỏ*): Lời lẽ của Thi Sách bề ngoài có vẻ thiện ý, nhưng đằng sau là ý đồ nghịch phản, nếu không khử hẳn, ắt mang hậu họa!

Tô Định: Tướng quân nói phải! Nhưng ta nào thua trí một gã man di!

Tướng Tàu: Nào! Trống chiêng tiền hô, hậu ủng tướng công hồi phủ!

Quân: Dạ (*Chiêng trống nổi lên, quân Tàu đi vào*)!

Trung Trắc (*lại xuất hiện, mặc chiến bào, nhưng có vẻ lo lắng, rút gươm ra*): Ta quyết! Ta quyết đi tới quân môn xem phu quân ta có bề gì không.

Trung Nhị (*tiến ra*): Thừa hiền tử, hãy nên bảo trọng mình rông, đừng vì giây phút nóng lòng mà phải thiệt thân.

Trung Trắc: Bào muội Trung Nhị ơi! Tên Thái thú Tô Định vừa đòi phu quân ta khấn cấp đi với hắn về chôn quân môn, Chì linh cảm điều không lành!

Trung Nhị: Việc quan, Chu Diên quận mục phải chu toàn, có chi mà ưu tư. Vả lại Thi

Sách thừa khôn ngoan để đối phó.

Trung Trắc: Chị tin ở sự khôn ngoan của Thi Sách. Nhưng tên Tô Định là kẻ đa nghi, lại đa mưu túc kế và bạo ngược. Tình hình xem bất ổn. Có lẽ Chị em mình nên gia tăng thao dượt nghĩa quân, sẵn sàng đối phó...

Trung Nhị: Tuân lời bào tỵ! Nghĩa quân đâu?

(Hậu trường vang dậy tiếng) Dạ

Công nương muốn duyệt xem tài nghệ kiếm cung của các người, được không?

Các nữ chiến sĩ (từ hậu trường): Dạ! *(Đoàn vũ công nam nữ chạy ra, nam cung, nữ kiếm, đứng nghiêm chỉnh với thao tác chào trước hai Công nương. Trung Nhị truyền đoàn vũ công múa hát. Màn múa sắp dứt thì có tì nữ ra báo cáo)*

Nữ tì: Thưa nhị vị công nương! Có người xin vào yết kiến trình việc khẩn cấp!

Trung Trắc: Cho vào.

Hạ mục: Là hạ mục mọn hèn theo hầu quan Chu Diên quận mục, nay dám cúi đầu khẩn báo điều hệ trọng.

Trung Nhị: Điều hệ trọng? *(Vỗ tay truyền cho đám ca múa)* Hãy ngưng thao dượt!

Trung Nhị (nói với hạ mục): Điều chi hệ trọng, hãy mau mau tỏ bày!

Hạ mục: Tên Thái thú Tô Định lòng lang dạ thú, đã đang tay chém chết Chu Diên quận mục trước quân môn, đầu thì bêu ngoài cửa, thân thì vạt vào chốn sơn lâm!

Trung Trắc/Nhị: Ôi trời! Vì sao... Vì sao?

Hạ mục: Bọn Tô Định không ép được Thi Sách áp bức dân mình. Hấn diên tiết, bèn ra tay giết hại.

Trung Trắc: Tên Tô Định bạo ngược! Người sẽ phải đền tội dưới lưỡi gươm này *(tuốt gươm)*. Phu quân ơi! Luông xả thân vì nước vì dân, ai ngờ! Quân tham bạo bất nhân, dám đem lòng độc ác giết hại người trung nghĩa! Nguyên cùng vong linh phu quân! Dù tan xương nát thịt, thù này quyết trả, diệt bầy lang sói!

Trung Nhị: Thưa hiền tỵ! Em đây phận liễu yếu, dám đâu bàn đến việc binh đao, nhưng xã tắc hưng vong, chị đã quyết thì em đây cũng quyết: Thề không đội trời chung cùng quân cường bạo!

Trung Trắc: Trên đất Mê Linh linh địa này, có vong hồn Thi Sách và oan hồn dân nước chứng giám, chị cùng em long trọng tuyên cáo cùng đất trời lời thề son sắt:

Trung Trắc/Nhị (vung gươm, quỳ xuống một gối):

Một xin rửa sạch nước thù

Hai xin dựng lại nghiệp xưa họ Hùng

Ba kêu oan ức lòng chồng

Bốn xin vền vẹn sở công lệnh này.

Trung Trắc (cùng Trung Nhị đứng lên): Thành bại anh hùng nào sá kể,
Thù nhà nợ nước quyết báo đền

Trung Nhị: Chị em mình

Đồng một lòng vì nước từ nay

Rợ phương Bắc thẳng tay tận diệt

Rũ cờ tang, tuốt kiếm dương cung

Ra tay cứu non sông bờ cõi.

Đám nữ nhi (đồng thanh): Chúng em tuy phận dân dã quê mùa
Quyết theo hai chị cứu nguy nước nhà!

(Xa xa vọng tiếng quân Tàu đánh đập và giết hại dân chúng... Tiếng hò hét lẫn với tiếng la tiếng khóc dậy trời. Nếu được, chiếu hình từ hậu trường lên màn trắng cảnh quân Tàu đánh đập bắt bớ dân lành).

Trung Trắc: *(Cầm bút giấy viết nhanh):* Quân đâu! Đây Lòi hịch khẩn cấp, hãy mau mau truyền cho bá tánh.

Một nữ *(cầm loa):* Nghe đây! Nghe đây! Hịch truyền của Trung chủ tướng! Mịt mù trời đất! Thảm thương dân gặp buổi điêu linh! Hận loài cầm thú dã man xâm phạm đất đai, cướp của giết người! Hết thầy nam phụ lão ấu, **người thông minh, kẻ tài trí từ các châu huyện đến các trang ấp!** Hãy cùng chung bóng cờ đại nghĩa Giao Châu, bốn phương đồng một dạ, quét sạch quân Bắc phương Tô Định dọc ngang sách nhiễu, sát hại dân ta, máu chảy thành sông, xương chất thành núi... **Hãy mau mau nhất tề đứng lên cứu nước, cứu dân khỏi vòng nước lửa, dựng lại nghiệp xưa của tổ tông.** *(Tiếng chiêng trống).*

Quân *(ra):* Cấp báo! Cấp báo! Có nữ tướng xin ra mắt.

Trung Trắc: Nữ tướng họ tên chi?

Quân: Dạ! Lê Chân tướng quân!

Trung Trắc: Lê Chân tướng quân! Hãy mau thỉnh mời.

Lê Chân *(kéo theo một đám quân binh nam nữ thuộc hạ):* Bẩm nhị vị công nương, tiện thiếp là Lê Chân nương tử, nghe lời hịch kêu gọi, xin đến đầu phục nhị vị tôn nương, và cùng với nhị vị sẵn sàng nghênh chiến, trừ bạo diệt ác!

Trung Trắc: Uy danh tướng quân lừng lẫy ta đã từng nghe biết. Thật oai phong lẫm liệt! Có được tướng quân tiếp ứng, quân ta càng thêm vây cánh, khí thế ngất trời, nhất định sẽ đánh tan bọn Tô Định tham tàn.

Trung Nhị: Ta đã có đủ quân binh trấn thủ các cứ điểm trọng yếu. Có Bát Nạn công chúa làm tiền bộ tiền phong, có Ngọc Quang công chúa trấn thủ Chu Ái cùng nhiều tướng lãnh nam nữ anh hùng khác liều chết đánh chiếm nhiều nơi và phòng thủ vững chắc ...

Trung Trắc: Nhân danh chủ tướng, ta phong nữ tướng Lê Chân làm “Chương quân binh quyền nội bộ” trấn thủ Đông phương Hải Tàn.

Lê Chân: Đội ơn chủ tướng! Phụng mạng! *(Có tiếng chuông trống)*

Quân thám thính: Cấp báo! Cấp báo! Bầy sói dữ Tô Định đang âm âm kéo tới bủa vây!

Trung Trắc: Trong chúng ta đây ai sợ giặc?

Mọi người: Không sợ! Không sợ! Một lòng liều chết! Liều chết!

Tô Định *(xuất hiện):* Hà hà! Trung Trắc đâu! Bọn quần thoa các người chẳng biết phận tư liểu, dám cả gan khuấy nước chọc trời, xúc phạm thiên triều, coi thường uy danh Thái thú Tô Định này! Nếu không biết điều khẩu đầu tạ tội, đừng hòng toàn thân dưới lưỡi gươm này!

Trung Nhị: Tô Định! Tên giặc cướp như ngươi, chủ tướng ta đâu thêm đối đáp. Ta là Trung Nhị, thừa sức lấy đầu ngươi đem bêu giữa chợ!

Tô Định: Này Trung Nhị! Chị em ngươi phẫn như ruồi muỗi, dám cả gan chống với thiên binh.

Trung Nhị: Nào Tô lão tặc! Ngươi chớ cậy nước lớn quân đông mà buông lời khinh bỉ. Sức hổ, oai hùm, ta sẽ chém đầu ngươi treo dưới kiếm sắc. Ngươi thử giao phong cùng ta một hiệp! Bảo kiếm trong tay, ta sẽ chém đầu ngươi rửa oan giải hận cho dân nước này. *(Truyền quân sĩ):* Nào quân hiệu ba hồi trống giục! Cấp cấp tiến binh giáp chiến *(Chiêng trống nổi lên dồn dập).*

(Trận giao phong mới mở màn, Tô Định lui quân bỏ chạy... quân Tàu tán loạn. Trưng Nhị đuổi theo).

Trung Trắc: Lê Chân thay ta trấn thủ tại đây, ta tiếp ứng Trưng Nhị.

Lê Chân: Tuân lệnh. Quyết tử thủ chứ không hàng giặc. *(Trung Trắc kéo quân đi).*

Lê Chân: Quân sĩ nghe ta đây. Thế giặc xem ra yếu, song chúng có thể sẽ trở lại bất ngờ. Ta hãy cảnh giác mai phục phòng thủ!

Tô Định *(tái xuất hiện):* Tô Định đây! Bọn quần thoa nhi nữ đâu! Ta chạy chưa phải đã thua các người. Lũ bay dám lấy nạng chống trời? Ta bẻ nạng, nghiền thây các người! A Ha! Chúng bay hồn kinh thất vía cả sao? Cao bay xa chạy đâu cả rồi, sao không dám ra đây đối địch?

Lê Chân *(xuất hiện):* Ta đây Lê Chân tướng quân!

Tô Định: Lê Chân? Ta nghe danh ngươi đã lâu, tưởng đâu anh hùng hảo hớn, hóa ra cũng nhi nữ tầm thường, ta coi như loài cỏ rác.

Lê Chân *(vung gươm):* Ta, tuy phận nhi nữ, nhưng ngươi đâu xứng là kỳ phùng địch thủ đối với ta. Lưỡi gươm này thề phanh thây ngươi trong chốc lát.

(Trống chiêng nổi lên. Quân của Lê Chân tràn ra từ khắp nẻo. Trận đấu diễn ra giữa Lê Chân và Tô Định).

Tô Định *(khép vía tìm đường trốn chạy, miệng la hoảng):* Tẩu! Tẩu! Tẩu!

Quân của Trưng Trắc *(ra báo trình với Lê Chân):* Bẩm nữ tướng quân, mật tin cho biết Tô Định đã thua to, vội chạy về Bắc phương chịu tội với Hán triều. Quân tướng hai Bà ở khắp các châu quận đều báo tin thắng trận. Sơn hà sạch bóng quân thù. Dân khắp các Châu quận đều tung hô Hai Bà công lao giải thoát muôn người thoát xích xiềng nô lệ! Nhị Trưng xứng ngôi vương đế.

Lê Chân: Nghĩa quân của Trưng nương đã trừ xong hậu họa cho dân nước.

Chúng tôi đồng lòng suy tôn chủ tướng Trưng Trắc ngôi vương đế!

Mọi người: Đồng lòng! Đồng lòng! Đồng lòng!

(Đoàn nữ nhi ra ca múa một bài sôi động. Sau đó chiêng trống vang lên. Trưng Trắc Trưng Nhị xuất hiện trong xiêm y vua chúa rực rỡ. [Nếu dựng được 2 con voi giả cho hai Bà ngồi lên thì càng hay].

Toàn thể: Tung hô nhị vị Trưng nương! Tung hô! Tung hô nữ hào kiệt! Tung hô!

Trung Trắc: Hỡi các tướng sĩ cùng bá tánh! Nay đã trừ được giặc phương Bắc, thu lại giang sơn toàn vẹn chín quận cùng 36 huyện thành về một mối, gánh thủ si nhẹ nhàng như ai cất! Ý dân là ý trời! Thuận lòng bá tánh, ta Trưng Trắc, nhận ngôi vua, còn Trưng Nhị hiền muội ta làm phó vương để cùng lo việc kinh bang tế thế, vỗ yên bá tánh, bảo vệ bờ cõi mà tổ tiên Hùng Vương dày công vun xới! Nữ tướng Lê Chân sung chức đại thừa tướng, thống lĩnh ba quân. Tất cả những ai có công đều được trọng thưởng. Nhưng với người dân lỡ lầm sai lỗi, ta đại xá khoan dung, hầu muôn người như một, đồng tâm hợp lực dựng xây nền xã tắc. Thành Mê Linh từ nay sẽ là đế đô của tân triều!

Mọi người: Tung hô Trưng Vương! Tung hô! Vạn vạn tuế!

(Chiêng trống nổi lên dồn dập...)

Ban nhạc cử bài **Tiếng trống Mê Linh** và hạ màn.